

การพัฒนาแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับ
การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร*

THE DEVELOPMENT OF A PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY MODEL
INTEGRATED WITH PEER COACHING TO PROMOTE FUTURE SKILLS FOR
EARLY CHILDHOOD AT NASAN MUNICIPAL KINDERGARTEN SCHOOL

ศรินันท์ สถาพร

Sirinan Sathaporn

โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร เทศบาลตำบลนาสาร นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Nasan Municipal Kindergarten School, Nasan Municipality, Nakhon Si Thammarat, Thailand

Corresponding author E-mail: sirinan.por@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และ 3) เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบกลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร จำนวน 8 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประเด็นสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน t-test สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กัน ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร มีชื่อว่า “2O3K Model” ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ และกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่1 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Organizational Learning: O) ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย(Objectivity: O) ขั้นที่ 3 เสริมสร้างความรู้(Knowledge enhancement: K) ขั้นที่ 4 ศึกษาชั้นเรียน (Knowledge-based supervision: K) และขั้นที่ 5 ประเมินผล (Knowledge Evaluation: K) 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบ พบว่า ความเข้าใจก่อนและหลังการใช้รูปแบบ อยู่ในระดับมาก ความสามารถในการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตระหว่างการใช้รูปแบบ อยู่ในระดับมาก ความสามารถในการนิเทศของผู้นิเทศหลังการใช้รูปแบบ อยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อรูปแบบ อยู่ในระดับมาก 5 ความคิดเห็นของผู้นิเทศที่มีต่อรูปแบบ อยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ “2O3K” โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แต่ละประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด

คำสำคัญ: ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน, ทักษะแห่งอนาคต, เด็กปฐมวัย

Abstract

This research aimed to: 1) Develop and examine the quality of a model for building a professional learning community, 2) Study the effectiveness of the professional learning community model, and 3) Evaluate and validate the model. The target group was 8 early childhood teachers from Anuban Tessaban Na San School, selected through purposive sampling. The research instruments included document analysis forms, structured interview forms, group discussion topics, and a model appropriateness evaluation form. Data were analyzed using descriptive statistics-mean and standard deviation-and inferential statistics, specifically the paired t-test. The results showed that: 1) The developed model, titled "2O3K Model," aimed at building a professional learning community through peer coaching to enhance future skills for early childhood education at Anuban Tessaban Na San School. The model consisted of principles, objectives, essential implementation conditions, and a five-step process: Step 1-Organizational Learning (O), Step 2-Objectivity (O), Step 3-Knowledge Enhancement (K), Step 4-Knowledge-based Supervision (K), and Step 5-Knowledge Evaluation (K); 2) The effectiveness of the model was found to be high in all aspects, including pre- and post-implementation understanding, ability to promote future skills during implementation, supervisors' coaching abilities after implementation, and both teachers' and supervisors' opinions toward the model; and 3) The evaluation of the "2O3K Model" by experts indicated that all components of the model were rated at the highest level of appropriateness.

Keywords: Professional Learning Community, Peer Coaching, Future Skills, Early Childhood Learners

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นช่วงวัยแห่งการวางรากฐานชีวิตที่มั่นคง การส่งเสริม ทักษะแห่งอนาคต (Future Skills) อันประกอบด้วย การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ถือเป็นแนวทางสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้เด็กสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ซึ่งมุ่งเน้นให้คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพตามความถนัดและความต้องการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) รวมถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) อย่างไรก็ตาม จากสภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบัน พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังขาดแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตให้แก่เด็กปฐมวัย แม้ว่าทักษะเหล่านี้จะได้รับการกล่าวถึงในนโยบายการศึกษาระดับชาติและเอกสารสำคัญระดับนานาชาติ เช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) แต่ครูปฐมวัยจำนวนมากยังประสบปัญหาในการแปลงแนวคิดสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ นิชชยาวรรณ พันธุ์สุภา และกิตติชัย สุชาติโนบล กล่าวว่า ครูส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะแห่งอนาคต โดยเฉพาะด้านการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น และยังไม่มีแนวทางที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (นิชชยาวรรณ พันธุ์สุภา และกิตติชัย สุชาติโนบล, 2566) ทั้งนี้ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching) จึงเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้ครู

สามารถพัฒนาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาในยุคปัจจุบัน (DuFour, R. et al., 2006); (Stoll, L. et al., 2006)

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในด้านการพัฒนาครูเพื่อจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะอย่างมีคุณภาพ คือ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พัฒนาแนวปฏิบัติ และสะท้อนการเรียนรู้ร่วมกัน (DuFour, R. & Eaker, R., 1998) PLC มีบทบาทในการสร้างวัฒนธรรมวิชาชีพที่ยั่งยืนภายในสถานศึกษา และในบริบทของประเทศไทย แนวคิด PLC ได้รับการศึกษาและพัฒนาอย่างหลากหลาย (Stoll, L. et al., 2006) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปันสยา รัตนพันธุ์ ซึ่งได้พัฒนารูปแบบ PLC สำหรับครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่า องค์ประกอบสำคัญของ PLC ที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การสื่อสารร่วม การสะท้อนการสอน การสร้างเป้าหมายร่วมกัน และการสนับสนุนทางวิชาชีพ (ปันสยา รัตนพันธุ์, 2560) นอกจากนี้ ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์ ยังพบว่า การสร้าง PLC ในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศช่วยให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยได้อย่างต่อเนื่อง (ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์, 2561) และการพัฒนาครูในรูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) ซึ่งเป็นกระบวนการนิเทศแบบไม่เป็นทางการที่เน้นความไว้วางใจ การเรียนรู้ร่วมกัน และความเสมอภาคระหว่างครู (Showers, B. & Joyce, B., 1996) การ Peer Coaching ช่วยลดแรงต้าน สร้างความผูกพัน และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเชิงวิชาชีพในเชิงบวก (Sparks, D. & Bruder, S., 1987) จากการศึกษาแนวคิดในเรื่องการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน โดยผู้วิจัยมีเป้าหมายเฉพาะ คือ การส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของครูในยุคศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งพัฒนา รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในโลกยุคใหม่อย่างแท้จริง

ดังนั้น การพัฒนาแนวทางที่สามารถยกระดับศักยภาพของครูและคุณภาพของผู้เรียน การส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย ผ่านการพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน 1 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร มาเป็นวิธีการพัฒนาครูให้มีทักษะในการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตให้กับเด็กปฐมวัย ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเรื่องส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร

2.2 เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัยระหว่างการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร

2.3 เพื่อศึกษาความสามารถในการนิเทศ ของผู้ทำหน้าที่นิเทศหลังการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร

2.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร

2.5 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้นิเทศที่มีต่อรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร

3. เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ตรวจสอบคุณภาพ ศึกษาประสิทธิผล และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบ ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบ และระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 2 คน ซึ่งคัดเลือกโดยวิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อใช้ในการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ

2. ครูปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร จำนวน 8 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้ในการศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบ โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเกณฑ์ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การนิเทศ การศึกษาปฐมวัย และการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบ

3. ประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จัดทำในรูปแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) ครอบคลุมประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ เป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน ตอนที่ 2 การประเมินความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีและความเป็นไปได้ของรูปแบบ และตอนที่ 3 การประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมขององค์ประกอบในรูปแบบ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบ

ผู้วิจัยทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบ แล้วได้นำเสนอร่างรูปแบบเบื้องต้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะก่อนปรับปรุงให้สมบูรณ์

ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบ

ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนกับกลุ่มครูปฐมวัย จำนวน 8 คน โดยดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบอย่างเป็นระบบ เช่น การประชุม PLC การตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ การศึกษาชั้นเรียน และการประเมินผล

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

นำรูปแบบที่ผ่านการปรับปรุงไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ของรูปแบบในแต่ละองค์ประกอบ รวมทั้งรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับใช้ในบริบทจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

ข้อมูลเชิงปริมาณ: วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อแสดงระดับความคิดเห็นและความเหมาะสมของรูปแบบ

ข้อมูลเชิงคุณภาพ: วิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวคิด และความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาคสาธิต สรุปลผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาคสาธิต (203K Model) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพเป็นกระบวนการดำเนินการร่วมกันของสมาชิกที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบโดยแก้ปัญหาหรือพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้บรรลุเป้าหมาย จากการร่วมมือร่วมพลังของสมาชิก ทั้งนี้จะมีการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยมีพื้นฐานแนวคิด ดังนี้ 1.1) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 1.2) การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน และ 1.3) การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย 2) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อศึกษาความสามารถในการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน และเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย 3) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ ได้แก่ 3.1) การวิเคราะห์ระดับความรู้ความสามารถด้านการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตของผู้นิเทศและครูปฐมวัย เพื่อสามารถเลือกวิธีการนิเทศได้อย่างเหมาะสม 3.2) ความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้นิเทศและครูปฐมวัย เพื่อดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และ 4) ขั้นตอนการดำเนินการตามรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาคสาธิต (203K Model) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Organizational Learning) ดำเนินการจัดตั้ง “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” ภายในสถานศึกษา ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย (Objectivity) เป็นการร่วมกันกำหนดเป้าหมายของสมาชิก ขั้นที่ 3 เสริมสร้างความรู้ (Knowledge Enhancement) จัดการเรียนรู้ โดยใช้การนิเทศ แบบเพื่อนนิเทศเพื่อน ขั้นที่ 4 ศึกษาชั้นเรียนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Knowledge-Based Supervision)

ดำเนินการโดยครูร่วมกับเพื่อนร่วมวิชาชีพในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนย่อย ดังนี้ 4.1) วิเคราะห์ และเตรียมการ ครูร่วมกันวิเคราะห์บริบทของผู้เรียน 4.2) ออกแบบการสอน ครูร่วมกันออกแบบการสอนที่เน้นการส่งเสริมทักษะ แห่งอนาคต 4.3) การนำไปใช้และการสังเกตการสอน ครูนำไปใช้จริงในห้องเรียนเพื่อนครูจะเป็นผู้สังเกต 4.4) สะท้อนคิด สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ และ 4.5) ปรับปรุงพัฒนา นำผลสะท้อนคิดที่ได้ไปปรับปรุงในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนครั้งต่อไป และขั้นที่ 5 ประเมินผล (Knowledge Evaluation) ประเมินผลการจัดการ เรียนรู้ โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูทุกคน มาประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การนิเทศซึ่งกันและกัน เพื่อถ่ายทอด ประสบการณ์การนิเทศ วิธีการให้คำปรึกษาแนะนำกับผู้รับการนิเทศ การร่วมมือกันแก้ไขปัญหา การเสริมแรง การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศ แบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร มีผลสรุป ดังนี้ 2.1) ความเข้าใจเรื่องการสอนส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้รูปแบบการสร้าง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก 2.2) ความสามารถในการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็ก ปฐมวัยระหว่างการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก 2.3) ความสามารถในการ นิเทศ ของผู้ทำหน้าที่นิเทศหลังการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก 2.4) ความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก และ 2.5) ความคิดเห็นของผู้นิเทศที่มีต่อรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเทศบาล นาสาร โดยใช้แบบประเมินมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียน อนุบาลเทศบาลนาสาร

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสมของรูปแบบ		
		χ ²	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	หลักการของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสอดคล้องเหมาะสม	4.14	0.58	มาก
2	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสอดคล้อง เหมาะสม	4.00	0.96	มาก
3	กระบวนการของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสอดคล้อง เหมาะสม	3.86	0.96	มาก
	ขั้นที่ 1 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Organizational Learning)	3.57	0.50	มาก
	ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย (Objectivity)	4.00	0.58	มาก
	ขั้นที่ 3 เสริมสร้างความรู้ (Knowledge enhancement)	4.14	0.58	มาก
	ขั้นที่ 4 ศึกษาชั้นเรียนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Knowledge –based supervision)	3.71	0.50	มาก
	4.1 วิเคราะห์ และเตรียมการ	3.86	0.58	มาก
	4.2 ออกแบบการสอน	4.00	0.96	มาก
	4.3 การนำไปใช้และการสังเกตการสอน	3.71	0.58	มาก
	4.4 สะท้อนคิด	3.86	0.58	มาก
	4.5 ปรับปรุงพัฒนา	3.86	0.96	มาก
	ขั้นที่ 5 ประเมินผล (Knowledge Evaluation)	4.00	0.96	มาก
4	การวัดและประเมินผลของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความ สอดคล้องเหมาะสม	3.71	0.50	มาก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสมของรูปแบบ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
5	เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสอดคล้องเหมาะสม	3.86	0.58	มาก
6	แผนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสอดคล้องเหมาะสม	4.00	0.96	มาก
7	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความ สอดคล้องเหมาะสม	3.71	0.50	มาก
	แบบทดสอบความรู้เรื่องการประเมินการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัย	3.86	0.96	มาก
	แบบประเมินความสามารถในการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย	3.71	0.50	มาก
8	ความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อรูปแบบ	4.00	0.58	มาก
9	ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบ	3.86	0.96	มาก
ภาพรวม		3.88	0.70	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของรูปแบบโดยใช้แบบประเมิน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (rating scale) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 - 4.14 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.96 เป็นไปตามเกณฑ์ ผลการประเมินคุณภาพโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 มีค่าความสอดคล้องที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 เป็นไปตามเกณฑ์

3. ผลการรับรองรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร มีผลสรุป ดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง วิธีการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองและการสนทนากลุ่ม ตามประเด็นสนทนากลุ่ม ด้วยตนเอง ดังนี้

ตารางที่ 2 ความเหมาะสมขององค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบ

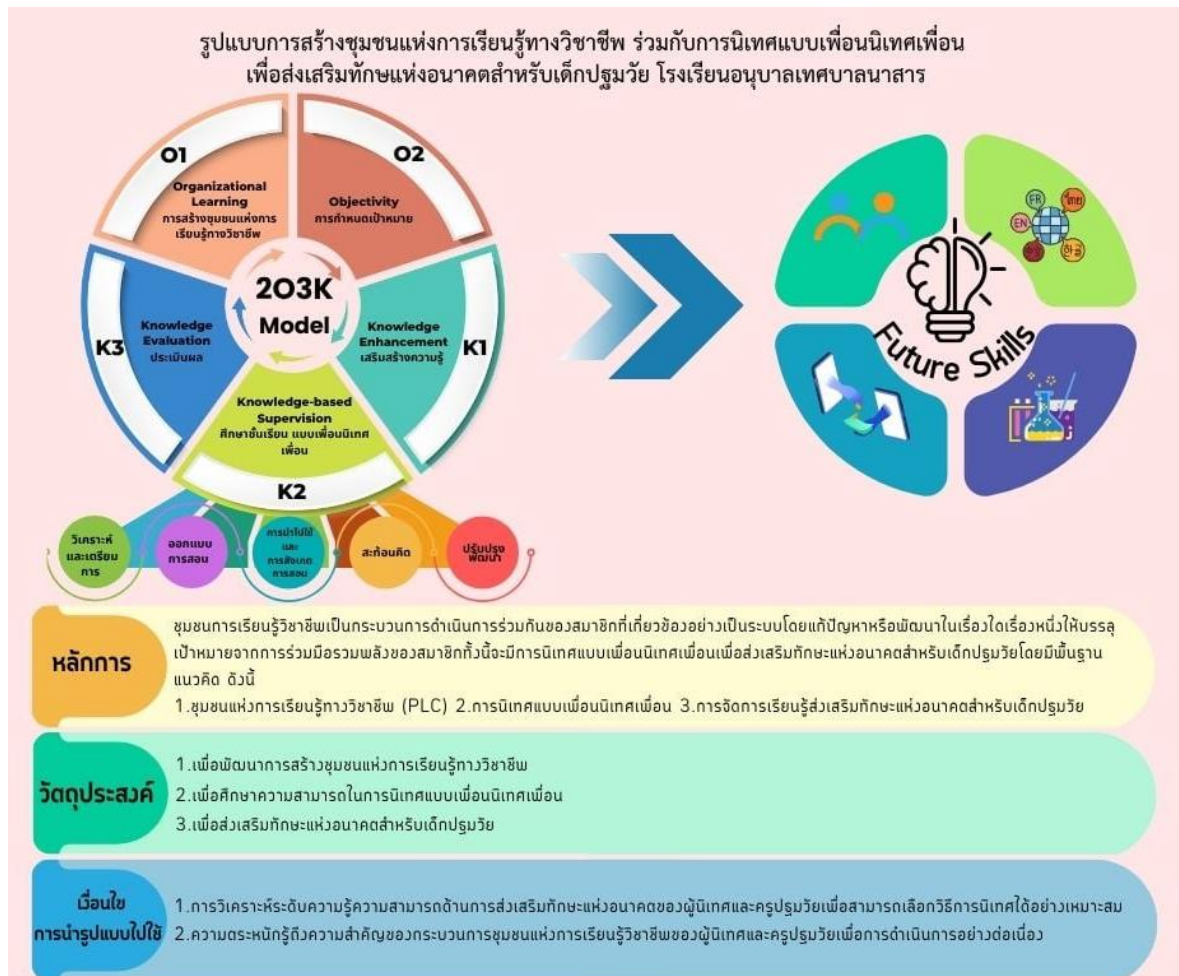
ประเด็นที่ประเมิน	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
ความชัดเจนขององค์ประกอบหลักในรูปแบบ	4.86	0.14	มากที่สุด
ความสอดคล้องกับหลักการพัฒนาทักษะแห่งอนาคต	4.71	0.19	มากที่สุด
ความเหมาะสมกับบริบทการศึกษาปฐมวัย	4.85	0.17	มากที่สุด
ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง	4.68	0.21	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.78	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ 203K โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แต่ละประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ทุกประเด็น ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.14) และสอดคล้องกับหลักการในการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.19) ทั้งยังมีความเหมาะสมกับบริบทของการจัดการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.17) และสามารถนำไปใช้จริงได้ในทางปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.21) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบ 203K มีคุณภาพเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต

สำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบ 2O3K Model ได้รับการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญว่า มีความเหมาะสม ชัดเจน เป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทของโรงเรียนปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตของเด็กและการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน

การพัฒนาแบบรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาคา ผู้วิจัยใช้ชื่อรูปแบบว่า 2O3K Model ซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการและเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ มีรายละเอียดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาคา “2O3K Model”

จากภาพที่ 1 รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาคา มีองค์ประกอบและรายละเอียด ดังนี้

1. หลักการ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกระบวนการดำเนินการร่วมกันของสมาชิกที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยแก้ปัญหาหรือพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้บรรลุเป้าหมาย จากการร่วมมือร่วมพลังของสมาชิก ทั้งนี้ จะมีการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยมีพื้นฐานแนวคิด ดังนี้ 1) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 2) การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน และ 3) การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัย

2. วัตถุประสงค์ มีดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน และ 3) เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย

3. ขั้นตอนของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบซึ่งจะนำไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ใน การส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตระดับปฐมวัย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย ขั้นที่ 3 เสริมสร้างความรู้ ขั้นที่ 4 ศึกษาชั้นเรียนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน โดยดำเนินการศึกษาชั้นเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 5.1) วิเคราะห์และเตรียมการ 5.2) ออกแบบการสอน 5.3) การนำไปใช้และการสังเกตการสอน 5.4) สะท้อนคิด และ 5.5) ปรับปรุงพัฒนา และขั้นที่ 5 ประเมินผล

4. เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

4.1 การวิเคราะห์ระดับความรู้ความสามารถด้านการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตของผู้นิเทศและครูปฐมวัย เพื่อสามารถเลือกวิธีการนิเทศได้อย่างเหมาะสม

4.2 ความตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพของผู้นิเทศและครูปฐมวัย เพื่อการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

การพัฒนาแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาและหาคุณภาพของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาล นาสาร

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (203K Model) ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เงื่อนไขสำคัญ และขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งครอบคลุมทั้งการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การกำหนดเป้าหมาย การเสริมสร้างความรู้ การนิเทศในชั้นเรียน และการประเมินผล รูปแบบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ DuFour, R. & Eaker, R. ที่กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ กระบวนการที่สมาชิกในองค์กรร่วมมือกันเพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (DuFour, R. & Eaker, R., 1998) นอกจากนี้ แนวคิด Peer Coaching ที่ Showers, B. & Joyce, B. นำเสนอ ยังช่วยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการนิเทศโดยเพื่อนร่วมวิชาชีพที่สร้างความไว้วางใจและส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (Showers, B. & Joyce, B., 1996)

2. ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาล นาสาร

ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยมีความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตในระดับมากขึ้นหลังจากใช้รูปแบบดังกล่าว ความสามารถในการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตในระหว่างการใช้รูปแบบ และความสามารถในการนิเทศของผู้ทำหน้าที่นิเทศอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ความคิดเห็นของครูและผู้นิเทศต่อรูปแบบยังอยู่ในระดับมากเช่นกัน ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับการศึกษาของ DuFour, R. et al. ที่ชี้ให้เห็นว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้และยกระดับการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง (DuFour, R. et al., 2006); (Stoll, L. et al., 2006) ที่เน้นว่าการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนช่วยเพิ่มพูนความสามารถของครูในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Showers, B. & Joyce, B., 1996)

3. ผลการประเมินและรับรองรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร

ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบมีความสมเหตุสมผลในเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และความสอดคล้องในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงความมั่นคงและความครอบคลุมของรูปแบบตามแนวคิดที่วางไว้ในบทนำ การประเมินนี้สอดคล้องกับแนวทางที่ผู้วิจัยอ้างอิงไว้ว่า รูปแบบ PLC และ Peer Coaching เมื่อพัฒนาภายใต้กรอบที่ชัดเจนและเน้นการเรียนรู้ร่วมกัน จะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาทักษะและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (DuFour, R. & Eaker, R., 1998); (Showers, B. & Joyce, B., 1996) ผลการพัฒนาและหาคุณภาพของรูปแบบ 203K พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพในระดับ “ดีมาก” โดยได้รับการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญทั้งในด้านความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และประสิทธิผล ซึ่งยืนยันถึงประสิทธิภาพของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ควบคู่กับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching) ที่สามารถส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีระบบและต่อเนื่อง (DuFour, R. & Eaker, R., 1998) การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญสะท้อนว่ารูปแบบมีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทการจัดการเรียนรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย ในรูปแบบการนิเทศแบบอื่น ๆ เช่น การพัฒนารูปแบบเพื่อการส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต โดยการนิเทศที่ผสมผสานเทคโนโลยี การพัฒนารูปแบบเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคตร่วมกับการนิเทศโดยผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนารูปแบบเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต โดยการนิเทศที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้แบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของผู้รับการนิเทศ มีทักษะในการสอนสูงขึ้น ดังนั้น ในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียน การสอนของครูจึงจำเป็นต้องอาศัยการจัดการเรียนรู้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะสามารถช่วยให้ครูมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนของครูดีขึ้น การจัดการเรียนรู้แบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต สำหรับเด็กปฐมวัย คือ การจัดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือกระทำร่วมกัน และเกิดทักษะแห่งอนาคต ได้แก่ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การรู้เท่าทันดิจิทัล ความฉลาดทางอารมณ์ การจัดการตนเอง และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ควรให้เด็กปฐมวัยได้เกิดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง จะทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียน สูงขึ้น โดยเลือกเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้รับการนิเทศเกิดทักษะ เทคนิค วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป การวิจัยในครั้งต่อไป ควรพัฒนาแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมความเท่าเทียมและร่วมเรียนรู้ระหว่างครูใช้เป็นตัวแบบในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมมือ (Co-Coaching) ในสถานศึกษาระดับปฐมวัย นำไปปรับใช้กับการพัฒนาทักษะครูในระดับอื่น เช่น ประถมศึกษา หรือการศึกษาพิเศษ ควรมีการพัฒนาและส่งเสริมรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางที่ผสมผสานเทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตในยุคดิจิทัลให้กับครูและผู้เรียนในระดับปฐมวัย อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ณัชชาวรรณ พันธุ์สุระ และกิตติชัย สุธาสีโนบล. (2566). “Future Skill” ทักษะแห่งอนาคต: พัฒนาคุณภาพผู้เรียนหลังยุคโควิด. วารสารคหเศรษฐศาสตร์, 66(2), 24-30.
- ปณัสยา รัตนพันธุ์. (2560). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูปฐมวัย. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 12(1), 45-59.
- ปริญญ์ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2561). การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ. วารสารครุศาสตร์, 46(3), 33-48.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 5 - 8 (19 สิงหาคม 2542).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. เรียกใช้เมื่อ 12 กันยายน 2567 จาก <https://backoffice.onec.go.th/uploaded/Outstand/2017-EdPlan60-79.pdf>
- _____. (2564). รายงานการศึกษา แนวทางการยกระดับคุณภาพการผลิตและพัฒนาครูปฐมวัย ในสถาบันอุดมศึกษาของไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- DuFour, R. & Eaker, R. (1998). Professional Learning Communities at Work: Best Practices for Enhancing Student Achievement. Bloomington, Indiana: National Educational Service.
- DuFour, R. et al. (2006). Learning by Doing: A Handbook for Professional Learning Communities at Work. Bloomington, Indiana: Solution Tree.
- Showers, B. & Joyce, B. (1996). The evolution of peer coaching. Educational Leadership, 53(6), 12-16.
- Sparks, D. & Bruder, S. (1987). Thinking about school improvement. Journal of Staff Development, 8(1), 42-47.
- Stoll, L. et al. (2006). Professional learning communities: A review of the literature. Journal of Educational Change, 7(4), 221-258.